

KASTEN ÖLDÜRME OLAYLARINDA

(TCK m. 81, 82)

İLGİLİ MEVZUAT:

Madde 81 - (1) Bir insanı kasten öldüren kişi, müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.

Madde 82 - (1) Kasten öldürme suçunun; a) Tasarlayarak,

b) Canavarca hisle veya eziyet çektirerek,

c) Yangın, su baskını, tahrip, batırma veya bombalama ya da nükleer, biyolojik veya kimyasal silâh kullanmak suretiyle,

d) Üstsoy veya altsoydan birine ya da eş veya kardeşe karşı,

e) Çocuğa ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı,

f) Gebe olduğu bilinen kadına karşı,

g) Kişinin yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle,

h) Bir suçu gizlemek, delillerini ortadan kaldırmak veya işlenmesini kolaylaştırmak ya da yakalanmamak amacıyla,

i) Bir suçu işleyememekten dolayı duyduğu infialle,

j) Kan gütme saikiyle,

k) Töre saikiyle,

İşlenmesi hâlinde, kişi ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.

YAPILMASI GEREKENLER

- 1) Olayın şüphelisi yakalanmamış ise derhal yakalanmalı ve gözaltına alınmalıdır.
- 2) Olay yeri çevrelenerek kordon altına alınmalı, olay yerine kimsenin sokulmamalı, olay yerinde en ufak bir şeye dahi dokunulmaması sağlanmalı, bu önlemlere karşı koyarak kuvvet kullananlar da (savcıya sorularak) gözaltına alınmalı, olay yerinde mevcut kolluk kuvveti yetersiz geliyorsa en yakın yerden takviye kolluk kuvveti temini sağlanmalıdır.

- 3) Olay yeri inceleme ekibinin olay yerine gelmesi ve olay yerinin mevcut düzenini bozmadan gerekli incelemelerini yapması sağlanmalı, bu kapsamda olmak üzere;
 - Olay yerinin krokisi çizilmeli, cesedin sabit noktalara olan uzaklıkları ölçülmeli,
 - Aynı şekilde soruşturma açısından önemli olan silah, bıçak vs. gibi delillerin de sabit noktalara olan uzaklıkları tespit edilmeli, - Olay yerinin görüntü kaydı alınmalıdır.
- 4) Ölü muayene ve otopsi işleminin yapılabilmesi için bilirkişi doktor hazır edilmelidir.
- 5) Olayın tanığı olan şahıslar tespit ve hazır edilmelidir.
- 6) Ölen tarafın yakınlarının beyanları için bu kişiler tespit ve hazır edilmelidir.

İlk planda bu işlemler adli kolluk tarafından acilen yerine getirilecektir. Daha sonra Cumhuriyet savcısının olay yerine gelmesi beklenecektir. Cumhuriyet savcısı en kısa sürede ekibini toplayarak olay yerine intikal edecektir.

Olay yerine gelen Cumhuriyet savcısı, olay yerindeki gözlemlerini bir tutanağa bağlayarak, olay yerinde bulunan tüm delillerin muhafaza altına alınmasını sağlayacaktır.

- 7) Delil niteliğine sahip olup rıza ile verilmeyen suç eşyalarına el konulması için Cumhuriyet savcısından emir alınmalıdır.
- 8) Olay yerinde gerekli incelemeleri tamamlayan Cumhuriyet savcısı, ölüm sebebini tespit etmek için ölü muayene ve otopsi işlemi için gerekli çalışmaları yapacaktır.
- 9) Ölü muayene ve otopsi işlemini tamamlayarak 'ölüm sebebi'ni tespit eden Cumhuriyet savcısı, soruşturmanın "ifade alma" bölümüne geçmelidir. Bu arada olayın niteliğine göre şüphelinin yakalanmamış olması durumunda, yakalanması için bazı yerlerde aramaların yapılabilmesi için arama izni verilmesi gerekebilir. Böyle durumlarla karşılaşırsa gerekli arama izninin verilmesi gerekir. Bu durum sadece şüpheli veya şüphelilerin yakalanması için değil, aynı zamanda suç delillerinin (silah, bıçak, sopa vs.) elde edilebilmesi için de gerçekleştirilebilir. Örneğin yapılan araştırmada şüphelinin belli

bir evde bulunduğu yönünde bir duyum alınır ve bu şüphe yeterli görülürse bu evde arama yapılabilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde konutta ve işyerinde arama yapılması için Cumhuriyet savcısı **yazılı** arama izni vermelidir. Bu nedenle kolluk görevlileri böyle bir durumda Cumhuriyet savcısını bilgilendirerek yazılı arama izni vermesini istemeleri gerekir. İşlemlerin hızlı yürümesi için kitapçığın ek kısmında yer alan arama izni formatı kullanılabilir.

- 10) Yukarıda da değinildiğı üzere suçta kullanılan aletin (silah, sopa, bıçak vs.) ele geçirilebilmesi amacıyla Cumhuriyet savcısından alınacak yazılı arama kararı ile failin ev, işyeri ve aracı ile muhtemel yerlerin tespit edilerek arama yapılması değerlendirilmelidir.
- 10) Cumhuriyet savcısı adli kolluk görevlisine ifade alma talimatı vermişse, şüphelilerin ifadesi **müdafi huzurunda** alınmalıdır (Kasten öldürme suçunun cezasının alt sınırı 5 yıldan fazla olduğı için mecburi müdafi bulundurulması gerekir).
- 11) Tanıkların ifadeleri ayrıntılı olarak “bilgi sahibi” sıfatıyla alınmalıdır.
- 12) Olayın ateşli silahla gerçekleştirilmiş olması halinde, olay yerinde ele geçirilmiş silah, mermi ve kovanlar varsa, bu mermi, kovan ve silahların balistik incelemesinin yapılması için silah, mermi ve kovanlar ilgili kuruma gönderileceğinden, bunların usulüne uygun şekilde olay yeri inceleme ekiplerince dikkatli şekilde olay yerinden alınması, delillerin kaybolmamasına özen gösterilmesi gerekir. Yine bu nitelikteki bir olayda olayın şüphelilerinden **el svabı¹ alınmalı** ve incelenmek üzere ilgili kuruma gönderilmelidir. Bu el svabı incelemesi yoluyla, şüphelinin ateşli silah kullanıp kullanmadığına yönelik bulgulara ulaşılacaktır. Yapılan çalışmalar neticesinde artıkların ateş eden kişinin ellerinde 6 saate kadar kalabildiğı ortaya çıkmıştır. Bu konuda zaman çok önemlidir ve en kısa zamanda el svaplarına ulaşılmalıdır.

¹ Ateşli silahların ateşlenmesi sonucunda, silahı ateşleyen kişinin ellerinde mikroskopik çaplarda ateşli silah artıkları kalır. Bu artıkların kalıp kalmadığını tespit etmek için şüphelinin eli üzerinde yapılan işleme el svabı alma işlemi denmektedir.

- 13) Failin olay sonrasında elini yıkamış olması ihtimaline binaen elbiselerinde atış artığı bulunup bulunmadığının tespiti için elbiseleri muhafaza altına alınmalıdır.
- 14) Ateşli silahlarla kasten öldürme eylemi çok yaygındır. Olayda ateşli silah kullanılmış olması durumunda, olay yerinde ateşli silahlarla ilgili olarak silah, mermi çekirdeği ve kovan gibi önemli deliller araştırılmalıdır. Yukarıda belirtildiği gibi olay yeri bir şeritle çevrilmeli, olay yerine işi olmayan hiç kimse sokulmamalı ve olay yerinde, sistemli ve ciddiyetle gerekli incelemeler yapılmalıdır. Çevrelenen alana, kolluk kuvveti dâhil yapacağı bir iş bulunmuyorsa hiç kimse sokulmamalıdır. Olayda şüpheli şahıs tespit edilmişse ellerinin yıkanmasına ve bir yerlere sürtünmesine izin verilmeden en kısa süre içerisinde el svabı alınmalıdır. Olayın tüfek kullanılarak gerçekleştirilmiş olması veya tüfekte gerçekleştirildiğine ihtimal veriliyorsa, tüfeğin yanağa dayayarak ateş edilmiş olacağı düşünülmektedir, şüphelinin her iki yanağından da svap alma işlemi gerçekleştirilmelidir.
- 15) Bunun dışında ele geçirilen silah üzerinde parmak izi olup olmadığının tespit edilmesi gerekir. Parmak izi bulunursa, gerekli işlemler yapılarak olayın failinin tespiti sağlanmalıdır.
- 16) Ele geçirilen silahın şarjörü çıkartılmalı, fişek olup olmadığı hususu ile tabancanın bulunduğu diğer önemli durumlar açık bir şekilde olay yeri tespit tutanağına not edilmelidir. Mesela, fişek yatağının dolu olup olmadığı, silahın bulunduğu sırada emniyette olup olmadığı hususları tek tek yazılmalıdır.
- 17) Olay yerinde bulunan silah, kovan ve mermi çekirdekleri bulundukları yerden alınmadan önce, olay yerinde bulundukları şekliyle fotoğraflanması gerektiği hususu unutulmamalıdır. Ayrıca olay yerinin mutlak surette şeması çizilmeli, gerekli ölçümler yapılmalı, olay yerindeki tüm ateşli silaha ilişkin bulgular (saçma, kovan, ateşleme sonucu oluşan deliklerin yerleri, çekirdek parçaları gibi) mutlaka not edilerek fotoğraflanmalı ve tutanağa bağlanması sağlanmalıdır. Örneğin, maktullerden birinin elinde silah varsa, bu pozisyon mutlaka not edilmeli ve fotoğraflanmalıdır. Sadece silahın,

cesedin elinde olduğunu belirtmek yeterli olmaz, bunun ayrıca fotoğraflanması gerekir. Çünkü, silahın, daha sonra fail tarafından cesedin eline tutuşturulmuş olması ihtimali olabilir.

- 18) Olay yerinden ateşli silahlara ilişkin olarak ele geçirilen bulgular bir an önce ve elden ele dolaşmayacak şekilde düzenli olarak uygun bir torbaya yerleştirilerek incelenmek üzere ilgili kuruma gönderilmesi için savcılığa sunulmalıdır.
- 19) Bıçak darbesi sonucu yaralama olayı meydana gelmişse, yine olay yerinin ayrıntılı incelemesi yapılarak olay yerinde söz konusu suçta kullanılan bıçak veya bıçakların bulunup bulunmadığı araştırılır. Yapılan araştırma neticesinde olay yerinde bıçak bulunduğu takdirde, üzerinden parmak izi alınmasına engel olmayacak şekilde muhafaza altına alınarak, bıçağın, cesedin neresinde bulunduğu, üzerinde ne gibi bulguların (kan, kıl, deri veya et parçası) bulunduğu tutanağa not edilir.
- 20) Olay yerinde bulunan cesede ait tüm parçaların toplanmasına dikkat ve özen gösterilmelidir. Eksik toplanması halinde ölüm sebebinin tespitinde güçlükler yaşandığı, olayın nitelendirilmesinin değişebildiği sonradan olayın ortaya çıkması halinde ilk aşamada toplanacak delillerin toplanmaması nedeniyle failin eyleminin cezasız kalabildiği, bu nedenle olay yerinde olaya ait tüm delillerin toplanmasının önem arzettiği bilinmelidir.

Faili Firar Olaylarda Yapılması Gereken Acil İşlemler:

Bazı durumlarda ölüm olayını gerçekleştiren failer kaçmak veya saklanmak suretiyle yakalanmamak isteyebilirler. Böyle ciddi bir olayda failerin kaçmaya çalışması mümkün ve muhtemel olan bir olasılıktır. Bu nedenle failerin acilen ele geçirilmesi için acilen yapılması gereken işlemler vardır. Bu başlıkta bu hususlara değineceğiz.

✓ Böyle bir olayda fail veya failerin kullandıkları cep telefonlarının dinlenmesi ve sinyal bilgilerinin tespiti için mahkemeden derhal iletişimin dinlenmesi kararı alınması gerekir. Çünkü kaçan failin ailesiyle veya yakınlarıyla irtibat kurması büyük bir olasılıktır. Kimseyle irtibat kurmasa bile sinyal

bilgilerinden nereye doğru kaçtığı tespit edilebilecektir. Yaşanmış bir olaya göre fail Erzurum ilinde adam öldürme suçunu işleyerek kaçır. Alınan dinleme ve sinyal bilgilerinin tespiti kararı uyarınca fail, kolluk güçlerince 2 gün içinde Van ilinin Erciş ilçesinde yakalanmıştır. Eğer böyle bir dinleme kararı olmasaydı bu kadar kısa sürede yakalanması zor olurdu. Bu nedenle derhal dinleme ve sinyal bilgilerinin tespiti kararı alınması için mahkemeden talepte bulunulmasını teminen, adli kolluk görevlileri şüpheli veya şüphelilerin kullandıkları telefon numaralarını tespit ederek Cumhuriyet savcısıyla irtibata geçmelidir.

(Savcılığın talebi üzerine mahkemeden alınacak karar doğrultusunda iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin tespiti sağlanacaktır. Kolluk kuvvetleri bu dinleme ve sinyal bilgilerini tespit işlemi ile baz istasyonundan failin nereye gittiğini tespit edebilecek ve yakalama işlemini gerçekleştirebileceklerdir.)

✓ Faili firar olaylarda savcılık tarafından yapılması gereken diğer acil iş, mahkemeden yakalama emri talep etmektir. Kasten öldürme suçu nitelikli bir suç olduğundan, şüpheli hakkında CMK m. 94 hükmü uyarınca “tutuklamaya yönelik” yakalama emri çıkarılmalıdır. Bu yakalama emri sonucunda fail görüldüğü yerde yakalandıktan sonra 24 saat içerisinde suç yeri mahkemesinin önüne çıkarılabiliyorsa çıkarılacak; aksi halde en kısa sürede suç yeri mahkemesinin önüne çıkarılmak üzere yakalandığı yere en yakın sulh ceza hakiminin önüne çıkarılarak sevk (yol) tutuklaması yapılacaktır. Gözden kaçmaması için bu husus ilgili nöbetçi Cumhuriyet savcısına hatırlatılarak yakalama emri bir an önce temin edilmelidir.

DOSYA TAKİP FORMU

	Evet	Hayır
Şüpheli ifadesi alınmış mı?		
Ölenin 1.derece yakınları suçtan zarar gören olarak dinlenmiş mi?		
Varsa olayın tanıkları dinlenmiş mi?		
Yakalama-gözüaltına alma tutanağı düzenlenmiş mi?		
Nezaret giriş-çıkışında adli rapor alınmış mı?		
Sanık karar takip formu düzenlenmiş mi?		
İfade sırasında mecburi müdafî hazır edilmiş mi?		
Yakalama işlemi yakınlarına bildirilmiş mi?		
Suç eşyası var mı?		
Olay yeri inceleme raporu var mı?		
Olay yeri görüntü kayıtları var mı?		
El svabı alınmış mı?		
Silahlı olaylarda maktulün elbiseleri alınmış mı?		
Parmak izi alınmış mı?		
Varsa mobese kayıtları CD ortamında getirilmiş mi?		

